

Agendapunt:

Indiener: college van burgemeester en wethouders
Datum: 30 oktober 2012
Portefeuillehouder(s): Cor van Tuijl
Portefeuille(s): Afval en Reiniging
Contactpersoon: W. van Bodegraven
Tel.nr.: 8304 **E-mailadres:** bodegraven.w@woerden.nl

Onderwerp: Afvalbeheerplan Woerden 2013 - 2017

De raad besluit:

1. Het voorliggende Afvalbeheerplan Woerden 2013 – 2017 vast te stellen.
2. De afvalstoffenheffing in 2014 te verlagen met 16% (exclusief inflatiecorrectie).
3. In 2013 eenmalig een korting te geven op de Afvalstoffenheffing ter waarde van 1,1 miljoen euro (ca. 50 euro per huishouden) om de reserve afvalstoffenheffing te reduceren.

Inleiding:

Van de totale hoeveelheid huishoudelijk afval die in Woerden vrijkomt belandt 44% in de verbrandingsoven. Ofschoon bij de verbranding groene energie wordt teruggewonnen, gaan er een hoop kostbare en herbruikbare grondstoffen verloren. En dat is zonde, want grondstoffen worden door de toenemende vraag steeds schaarser. In het belang van de duurzaamheid is het zaak zoveel mogelijk afval als grondstof in te zamelen, zodat verspilling van grondstoffen wordt tegengegaan, en bovendien een grotere bijdrage kan worden geleverd aan het tegengaan van klimaatverandering (CO2-reductie).

In het Afvalbeheerplan dat voor u ligt wordt de koers uitgestippeld voor de afvalinzameling van Woerden voor de periode 2013 - 2017. Belangrijk uitgangspunt daarbij is dat afval als grondstof wordt beschouwd. We moeten van afvalinzameling naar grondstoffeninzameling. Niet alleen omdat daarmee het milieu gediend is, maar ook de portemonnee. Immers grondstoffen leveren geld op, en voor afval moet worden betaald.

Bevoegdheid:

De gemeenteraad is bevoegd het Afvalbeheerplan en de Afvalstoffenheffing vast te stellen.

Beoogd effect:

Het bevorderen van de volksgezondheid en het zorgdragen voor een goed milieu door milieuvriendelijk gemeentelijk afvalbeheer tegen een lagere kostprijs.

Argumenten/kaders:

1.1 Door de Raadscommissie Ruimte benoemde kaders zijn in het Afvalbeheerplan verwerkt.

Op 10 mei 2012 heeft de raadscommissie Ruimte aan de hand van de inventarisatie- en kadernotitie, een aantal richtinggevende uitspraken gedaan omtrent de gewenste toekomstige afvalverwerking. Daarbij heeft een meerderheid van de commissie de voorkeur uitgesproken voor het duurzamer en milieuvriendelijker maken van het gemeentelijk afvalbeheer, onder de voorwaarde dat dit niet gepaard gaat met een hogere afvalstoffenheffing. Er is geen politiek draagvlak voor het onderzoeken dan wel invoeren van tariefdifferentiatie (diftar). Hetzelfde geldt voor het verzelfstandigen of uitbesteden van de afvalinzameling. Er is alom tevredenheid over de wijze waarop de eigen dienst de afvalinzameling uitvoert.

Deze kaders zijn verwerkt in het Afvalbeheerplan.

Kernpunten Afvalbeheerplan

1.2 De visie van het Afvalbeheerplan gaat uit van het optimaliseren van afvalscheiding bij de bron.

Uit de benchmark Afvalscheiding blijkt dat de gemeente Woerden met afvalscheiding op de goede weg is, maar dat er nog voldoende ruimte is om afvalscheiding bij de bron – de huishoudens - te optimaliseren. Het scheiden van afval bij de bron heeft een aantal voordelen:

- Uit ervaring blijkt dat scheiding bij de bron de grootste hoeveelheid gescheiden afval oplevert van goede kwaliteit.
- Gescheiden afval wordt hergebruikt en is grondstof voor nieuwe producten
- Gescheiden afval wordt als grondstof verkocht en levert geld op. Het verwerken van restafval daarentegen kost de gemeente geld.

1.3 De strategie voor optimalisatie van het de afvalscheiding is de invoering van 'omgekeerd inzamelen'.

'Omgekeerd inzamelen' houdt in dat het gescheiden aanbieden van herbruikbare afvalstromen makkelijker wordt gemaakt dan het ongescheiden aanbieden van restafval. Concreet komt het erop neer dat alleen de herbruikbare afvalstromen gft, plastic en papier/karton aan huis worden ingezameld met minicontainers, en dat voor het restafval gebruik moet worden gemaakt van ondergrondse containers die op gemakkelijk bereikbare plekken in de wijk zijn geplaatst. 'Omgekeerd inzamelen' is alleen mogelijk bij laagbouw, omdat daar minicontainers op eigen perceel kunnen worden gestald. De voordelen van omgekeerd inzamelen zijn:

- Op basis van ervaring in den lande is de verwachting dat de hoeveelheid gescheiden afval met ca. 50 kg per huishouden per jaar stijgt. Hierdoor dalen de afvalverwerkingskosten met ca. 17 euro per huishouden.
- De landelijke ambitie van 65% nuttig toepassing van huishoudelijk afval wordt in 2017 gehaald.

1.4 De milieuprestaties worden verhoogd tegen lagere kosten.

Gescheiden afval is weer grondstof voor nieuwe producten. Materialen worden daardoor weer opgenomen in een kringloop. Dit beperkt de milieuverontreiniging op winningslocaties van nieuwe grondstoffen en beperkt de CO₂ uitstoot door verbranding. Doordat gescheiden afval als grondstof wordt verkocht en minder restafval hoeft te worden verwerkt, dalen de totale kosten voor afvalinzameling en -verwerking.

1.5 De eigen inzameldienst gaat efficiënter werken.

Uit de kadernotitie van de afvalinzameling en -verwerking in de gemeente Woerden blijkt dat er diverse mogelijkheden zijn voor de eigen inzameldienst om efficiënter te werken. Hierdoor dalen de kosten voor afvalinzameling. In de komende planperiode worden de beproefde mogelijkheden benut en wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van bijvoorbeeld zijbelading.

1.6 Gratis ophaalservice wordt gestopt.

Het gratis ophalen van grof huishoudelijk afval en klein chemisch strookt niet met het nieuwe beleid waar de gemeente inzet op zoveel mogelijk gescheiden aanbieden van afval en het terugdringen van kosten. De gemeente brengt bij het ophalen van grof huishoudelijk afval in het vervolg een voorrijtarief in rekening per aanbieding. Bij andere stedelijke gemeenten die een ophaaltarief voor grof afval hebben ingevoerd, is geen structurele toename van afvaltoerisme of illegaal stort geconstateerd, mits er sprake is van een laagdrempelige brengvoorziening (milieustraat) waar burgers te allen tijde afval kwijt kunnen. In Woerden is dat met de nieuwe milieustraat het geval.

Ook het inzamelen van klein chemisch afval met de KCA-wagen wordt beëindigd vanwege het geringe gebruik.

2.1 Voor een kostendekkende afvalinzameling en -verwerking kan de afvalstoffenheffing in 2014 met 16% (excl. indexering) worden verlaagd.

De argumenten die een structurele verlaging van 16% (excl. indexering) mogelijk maken zijn:

- Verwerking in het tarief van het jaarlijkse overschot van enkele tonnen van de afgelopen jaren (8,5%).
- Reductie van de kosten door optimalisatie van huidige wijze van afvalinzameling (2,5%)
- Reductie van kosten voor afvalverwerking door uitvoering van het 'omgekeerd inzamelen' (5%).

3.1 Een reserve afvalstoffenheffing van maximaal € 500.000 is voldoende om schommelingen van het saldo tussen lasten en baten op te vangen.

3.2 In de planperiode 2013 – 2017 bedraagt het restant van de reserve afvalstoffenheffing ca. € 2,2 miljoen.

- De prognose is dat op 1 januari 2013 de reserve bedraagt: ca. € 3,3 miljoen
- Een voldoende grootte van de reserve is: ca. € 0,5 miljoen
- De gemeente kan in deze planperiode eenmalige investeringen uit de reserve financieren voor een bedrag van: ca. € 0,7 miljoen
- Het restant bedraagt: ca. € 2,2 miljoen

3.3 Het restant van de reserve afvalstoffenheffing kan de gemeente aan inwoners teruggeven middels een korting op de afvalstoffenheffing in 2013 en in 2017.

De reserve afvalstoffenheffing is geoormerkt geld en mag in principe niet worden uitgegeven aan andere doeleinden en/of vrijvallen aan de algemene middelen. Het restant kan de gemeente daarom alleen teruggeven aan de inwoners van de gemeente.

Voorgesteld wordt om Reserve in twee stappen terug te geven aan de burger in de vorm van een korting op de afvalstoffenheffing. Het eerste deel (ca. 50 euro per huishouden) wordt terug gegeven in 2013, en het tweede deel (ook ca. 50 euro per huishouden) in 2017. De teruggave van het tweede deel is onder voorwaarde dat de behaalde scheidingsdoelstellingen met de bijbehorende kostenbesparingen worden gehaald (zie hieronder: kanttekening 2.1), en zich geen andere onvoorziene kostenontwikkelingen hebben voorgedaan die de Reserve hebben aangetast.

Kanttekeningen:

2.1 De kosten en opbrengsten voor verwerking van restafval en verkoop van grondstoffen zijn een prognose.

Voor de in dit plan voorgestelde maatregelen gaan de kosten voor de baten uit. Daarbij geldt dat de baten pas optreden als de burger zijn aanbodgedrag heeft aangepast. De effecten van de maatregelen zijn nooit 100% nauwkeurig te ramen. In dit plan is gerekend met gedragseffecten ontleend aan gemeenten die al ervaringen hebben met deze maatregelen. In dat licht mag de begroting als realistisch worden beoordeeld.

Bij de vermeden verwerkingskosten is gerekend met de huidige inzamelvergoeding. Deze vergoeding maakt onderdeel uit van de Raamovereenkomst Verpakkingen, die eind 2012 afloopt. Er bestaat een kans dat de inzamelvergoeding naar beneden zal worden bijgesteld. Echter ook met een lagere inzamelvergoeding levert het Afvalbeheerplan geld op.

Financiën:

Het kostendekkingsplan staat samengevat in tabel 1. In tabel 2 wordt een overzicht gegeven over de ontwikkeling van de reserve afvalstoffenheffing in de periode 2013 - 2017. De ontwikkeling van de afvalstoffenheffing is weergegeven in tabel 3 met een tariefsverlaging van 16% in 2014.

Tabel 1: Kostendeckingsplan voor de periode 2013 – 2017 ('plus' zijn kosten of onttrekking, 'min' zijn baten of overschot).

Posten	2013	2014	2015	2016	2017
Te dekken kosten exclusief afvalbeheerplan	€ 4.452.924	€ 4.444.231	€ 4.429.042	€ 4.410.549	€ 4.395.113
Structurele lasten afvalbeheerplan	€ -48.134	€ -52.839	€ -154.558	€ -353.670	€ -353.670
Structurele lasten overige maatregelen	€ -	€ 28.963	€ 28.283	€ 27.603	€ 27.603
Te dekken kosten inclusief afvalbeheerplan/ overige maatregelen	€ 4.404.790	€ 4.420.355	€ 4.302.768	€ 4.084.482	€ 4.071.063
Baten afvalstoffenheffing	€ -4.869.000	€ -4.089.960	€ -4.089.960	€ -4.089.960	€ -4.089.960
Saldo (min = storting in reserve)	€ -464.210	€ 330.395	€ 212.808	€ -5.478	€ -18.897

Tabel 2: Ontwikkeling van de reserve in de periode 2013 – 2017 ('plus' zijn kosten of onttrekking, 'min' zijn baten of overschot).

Ontwikkeling reserve	2013	2014	2015	2016	2017
Saldo (min = storting in reserve)	€ -464.210	€ 330.395	€ 212.808	€ -5.478	€ -18.897
Eenmalige teruggave aan burger	€ 1.100.000				€ 1.100.000
Onttrekking uit reserve ter dekking eenmalige maatregelen	€ 226.400	€ 170.113	€ 130.113	€ 80.000	€ 15.000
Hoogte Reserve ASH einde begrotingsjaar	€ 2.461.771	€ 1.961.264	€ 1.618.344	€ 1.543.822	€ 447.719

Tabel 3: Ontwikkeling van het tarief van de afvalstoffenheffing voor de periode 2013 – 2017.

Ontwikkelingafvalstoffenheffing	2013	2014	2015	2016	2017
Tarief eenpersoonshuishouden	€ 17,75	€ 14,91	€ 14,91	€ 14,91	€ 14,91
Tarief meerpersoonshuishouden	€ 21,25	€ 17,85	€ 17,85	€ 17,85	€ 17,85
Tariefsverlaging		-16%			

Ook worden de investeringen die worden gedekt uit de afvalstoffenheffing vanaf 2013 annuïtair afgeschreven om de uitgaven zo constant mogelijk te houden. Hierdoor kan de heffing ook zo constant mogelijk blijven.

Uitvoering:

Het Afvalbeheerplan wordt conform het maatregelenplan uitgevoerd in de planperiode 2013 – 2017. De resultaten van de pilot omgekeerd inzamelen worden in 2014 aan het college aangeboden. Op basis daarvan kan het college besluiten al dan niet door te gaan met de uitrol naar de andere laagbouw wijken. Ook zullen we hierbij de gemeenteraad en bewoners betrekken.

Communicatie:

Planvorming betrokken partijen

Bij de evaluatie van de afvalinzameling en –verwerking en het opstellen van dit Afvalbeheerplan zijn zowel de inwoners als de gemeenteraad betrokken. Onder de inwoners is een enquête gehouden over de afvalinzameling en –verwerking in de gemeente Woerden. In de Raadscommissie Ruimte, d.d. 10 mei 2012 is de gemeenteraad geconsulteerd over de kaders van het Afvalbeheerplan. Daarnaast zijn de medewerkers van de afvalinzameldienst van de gemeente Woerden betrokken bij de evaluatie en het samenstellen van het maatregelenpakket.

Besluitvorming

Het college heeft het Afvalbeheerplan 2013 – 2017 (concept) nu ter besluitvorming aan de Gemeenteraad aangeboden.

Publicatie

Na vaststelling door de Raad publiceert de gemeente het Afvalbeheerplan via de gemeentelijke website en de Woerdense Courant. Ook zal een persbericht uitgaan. Het Afvalbeheerplan wordt naar betrokkenen in de afvalsector verzonden en binnen de gemeentelijke organisatie verspreid.

Implementatie

Voor een succesvolle uitwerking van het Afvalbeheerplan zal de inwoner anders over afval moeten gaan denken en vervolgens zijn gedrag aanpassen. (denken in termen van grondstof in plaats van afval.) Om dit tot stand te brengen zal een communicatiestrategie / -plan uitgevoerd moeten worden vergelijkbaar met de introductie van het inzamelen van plastic.

Samenhang met eerdere besluitvorming:

Consultatie kaders Afvalbeheerplan in de Raadscommissie ruimte van 10 mei 2012.

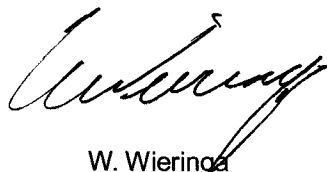
Bijlagen:

Afvalbeheerplan Woerden 2013 – 2017, datum 29 oktober 2012 (12i.03893)

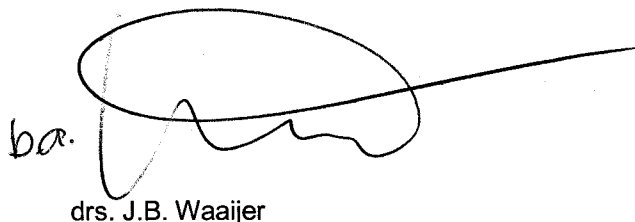
De indiener: college van burgemeester en wethouders

de secretaris

W. Wieringa

de wnd. burgemeester

drs. J.B. Waaijer